

גנזי המלך

ארבע כנסות

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת

183

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 03-6762226 מופץ בכל הארץ ב-70,000 עותקים

**"וַיִּגַשׁ אֵלָיו יְהוֹזָבָד וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי יִזְבֹּר נָא עֲבַדְךָ דָּבָר
בְּאֲזֵנֵי אֲדֹנָי וְאֵל יַחַר אַפֶּךָ בְּעַבְדְּךָ כִּי כִמּוֹךָ כִּפְרַעְנָה"**

'מאן מלכי רבנן'

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

הסרים למשמעתו ולמען החזק את ממשלתו עליהם שלא ימרדו בו, יש לו הרבה חיילים חמושים השומרים לראשו ומטילים את אימתו על בני המדינה, מלך כזה אינו מלך מצד עצמו, אלא מצד עבדיו העובדים אותו. על מלך כזה אומרים: 'אין מלך בלי עם'. כי אם תמרוד בו מדינתו בטלה מלכותו ואיננה. מלך כזה הוא באמת עבד לעבדיו, עבדיו נותנים לו מלכות והוא זקוק להם ונצרך לבריות.

מוכרח הוא להשתדל למצא חן בעיני מקורביו ובעלי השפעה למען לא יאבד חנו בעיניהם, נצרך הוא לבריות ופניו משתנות כמאמרם ז"ל: **'פִּינָן שְׂנֵצְרָךְ אָדָם לְבְרִיּוֹת, פְּנֵיו מִשְׁתַּנּוֹת כְּכֹרוֹם'** (ברכות ו:). **'מאי כרום? כי אתא רב דימי אמר: עוף יש בכרכי הים וכרום שמו, כיון שחמה זורחת מתהפך לכמה גוונים'** (ילקוט שמעוני תהלים - פרק יב - רמז תרנט). ואין זה דוקא כשאחד נצרך לבריות לבקש נדבת כסף, או פת לחם, כי יותר גרוע חלקו של זה הנצרך לבריות לבקש כבוד, שהרי המבקש לחם לפחות מעורר רחמים וירחמוהו, אבל המבקש כבוד כל מה שירכה וישתדל בזה, הלא ימאנו ויסרכו לתת לו. וכל מה שירצה וישתדל לנחול כבוד מזולתו, צריך הוא לשנות פניו לכמה גוונים **'כְּכֹרוֹם'**. חז"ל אמרו: **'כל הרודף אחר הכבוד, הכבוד בורח ממנו והבורח מן הכבוד, הכבוד רודף אחריו'** (מסילת ישרים כב). סוף דבר: לא מלכות כזאת תקרא מלכות! אם

המשך בעמ' 2 <<<

יעקב בחיר שבאבות **'שָׁמַר אֶת הַכֶּבֶד'** (לז יא) וציפה לראות את יוסף מושל בארץ. האם באמת יש איזו חשיבות לזה? ומה האושר בעד יוסף שיהיה מושל?

ואדרבה היה לו לירא פן יגרע מערכו במעלות רוחו וצדקת נפשו בהיותו מלך וכמו שפרש"י על הפסוק: **'וַיִּוְסַף הָיָה בְּמִצְרַיִם'** (שמות א ה) **'והלא הוא ובניו היו בכלל שבעים ומה בא ללמדנו? וכי לא היינו יודעים שהוא היה במצרים? אלא להודיע צדקתו של יוסף; הוא יוסף, הרועה את צאן אביו. הוא יוסף, שהיה במצרים ונעשה מלך ועומד בצדקו'**. הרי שחידוש הוא שלא נפל יוסף ממדרגתו בהיותו מלך ולמה רצה יעקב אבינו כל כך שיהיה מלך ולא היה ירא פן יפול ממעלתו הגדולה, בנו היקר בן זקונים שמסר לו את תורתו?

אולם ראוי להתבונן מה היא מלוכה. רגילים אנו לקרוא בשם מלך לזה שיש לו מדינה ועם רב העומדים תחת ממשלתו והוא מושל עליהם בעזרת עבדים ופקידים

'כִּי הָיָה הַמְּלָכִים נֹעְדוּ עֲבָרוּ יַחְדָּו' (תהילים מח ה) **'כִּי הָיָה הַמְּלָכִים'** זה יהודה ויוסף. **'נֹעְדוּ עֲבָרוּ יַחְדָּו'** זה נתמלא עברה על זה וזה נתמלא עברה על זה. **'הָמָּה רָאוּ כֵּן תִּמְהוּ'** (תהילים מח ו) - **'בַּיְתָמָהוּ הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ'** (בראשית מג לג). **'נִבְהָלוּ נַחְפוּזוּ'** (תהילים מח ה) - **'וְלֹא יָכְלוּ אֲחִיו לַעֲנוֹת אֹתוֹ'** (בראשית מה ג) **'רָעְדָה אֲחֻזַּתָם'** (תהילים מח ז) אלו השבטים. אמרו: **'מְלָכִים מְדִיִּינִים אֵלּוּ עִם אֵלּוּ, אֲנֹו מָה אֵיכָפֶת לָנוּ? יֵאֵי לְמֶלֶךְ, מְדִיִּין עִם מֶלֶךְ'** (בראשית רבה צג ב).

ראוי להבין דברי המדרש שמתאר לנו גדלותם של **'יהודה ויוסף'** בזה שמלכים היו; ולכן **'רָעְדָה אֲחֻזַּתָם'** את השבטים; **'מְלָכִים מְדִיִּינִים אֵלּוּ עִם אֵלּוּ, אֲנֹו מָה אֵיכָפֶת לָנוּ?'** איך זה אפשר ששבטי קה יתפעלו כל כך מזה שיהודה ויוסף מלכים הם? האפשר שאנשים כאלו היודעים בבחירות שכלם תעודת האדם ותפקידו, יהיה חשוב אצלם כל כך ברק חצוני, שבאמת אין לו ערך לגדלות האדם עד ש**'רָעְדָה אֲחֻזַּתָם'**.

ומה שנפלא ביחוד הוא, כי ראינו שאצל השבטים תפס כל כך מקום חשוב ענין המלוכה, עד שכל חלומותיו של יוסף הצדיק היו בעיניו שררה ומלוכה וכשבא וסיפר להם בהתפעלות עצומה: **'שָׁמְעוּ נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלַמְתִּי'** (לז ו) הם קנאו בו: **'בַּיְאִמְרוֹ לֹו אֲחִיו הַמְּלָךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ'** (לז ח) מאיזה ענין התרגשו כאן יוסף ואחיו שבטי קה קדושי עליון? וגם אביהם

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

המשך מעמ' 1 >>>

אדם צריך וזקוק לבריות כדי להגיע אל הכבוד והמלכות, לא מלכות היא, אלא עבדות! לא כבוד, אלא קלון! לזה יקרא מלך: כשהאדם מתרומם במעלות נפשו על סביבתו, בהיותו תקיף בדעתו, אמיץ בשכלו, מבלי שיונהג מן הסביבה, מבלי שינוע לכל רוח הבא מכל צד.

וזאת היא באמת עבודה קשה לאדם, כי טבע האדם הוא להיות מושפע מן החברה, כל מה שמוסכם אצל ההמון, לזה תכנע נפשו. ולא רק קטני השכל אנשי ההמון שאין להם שום יוזמה עצמית, אלא אפילו המשכילים בעם ואנשי הדעת, קשה להם להשתחרר מן הדעות וההשקפות השוררות בעולם, מעמידים ובונים את השקפת עולמם ושכלם על יסודות ומונחים המקובלים בעולם. קשה לו לאדם מאד למצא בו בעצמו, את דעתו והשקפתו הנכונה הבלתי משועבדת לחברה וסביבה.

הגאון הצדיק ר' ישראל סלנטר זצ"ל באר את מאמרם ז"ל על עקבתא דמשיחא 'פְּנֵי הַדּוֹר כְּפָנֵי הַפְּלֶבֶ' (סוטה מז). כשרואים עגלה נוסעת וכלב רץ לפניה אי אפשר לדעת מי המנהיג ומי המונהג, לכאורה הכלב הוא המנהיג, כי הלא הוא רץ לפנים והעגלה נוסעת אחריו, אולם כשמגיעים לפרשת דרכים, רואים כי הכלב עומד ומחזיר פניו לראות לאן העגלה נוסעת, מזה נדע כי לא הכלב המנהיג, אלא רץ הוא לצד שתכוונו העגלה. כן יהיה בעקבתא דמשיחא; 'פְּנֵי הַדּוֹר' מנהיגי האומה, לא ינהיגו את דורם על פי דעתם ושכלם, אלא יסבו תמיד פניהם לראות לאן דעת הדור נוטה שינהיגוהו.

ובאמת כל זמן שמלוכב אדם בחומר ויש לו מגע ומשא עם החברה, אי אפשר לו להשתחרר כליל מזה, אך אם האדם מתנשא במדה גדולה, תקיף הוא בדעתו דעת תורה, דעת מקורית להשקיף מעל ראש ההמון, באותה מדה מולך הוא על החברה, משפיע ומושל בה וסביבתו אומרת לו כבוד, אם רק יש בו כמובן יחד עם זה להיות משאו ומתנו בנחת עם הבריות, אז כל העולם יכיר גדלותו ויכנעו מפניו ויתנו לו כתר מלוכה.

אולם למען יגיע האדם למדרגה זו להיות מלך על סביבתו, עליו להיות קודם מלך על עצמו על כוחותיו ומושל ברוחו וזוהי באמת המלכות הכי גדולה והיותר גדולה כמולך בכיפה על כל העולם, עדין אין לו כל כך הרבה עבדים וסרים למשמעתו כמו זה המושל על כוחותיו עצמו, על רבוא רבבות רגשות וכוחות הנמצאים וחיים בלב האדם הדורשים תפקידם, כל כח לפי ענינו, כל רגש לפי

תוכנו ויודע להשתמש עם כל כוחותיו לתכלית הרצויה לפי שכלו הזך ואינו מניח אותם למשול בו, מושל הוא על כל כוחותיו ומעוטר בעטרה של יראת שמים.

חז"ל אמרו: 'ואמר רמי בר אבא: כתיב: "אַבְרָם" וכתוב: "אַבְרָהָם", בתחלה המליכו הקדוש ברוך הוא על מאתים וארבעים ושלושה אברים ולבסוף המליכו על מאתים וארבעים ושמונה אברים. אלו הן: שתי עינים ושתי אזניים וראש הגוי' (נדרים לב:).

"וְלֹא יִקְרָא עוֹד אֶת שְׁמֵךְ אַבְרָם וְהָיָה שְׁמֵךְ אַבְרָהָם" (בראשית יז ה) "אַבְרָם" בגימטריה רמ"ג "אַבְרָהָם" רמ"ח. בתחלה המליכו הקדוש ברוך הוא על מאתים וארבעים ושלושה אברים ולבסוף המליכו על מאתים וארבעים ושמונה אברים' מלכות גדולה ועצומה היא זו למלוך על כל אבריו עם רבבות כוחותיהם ועניניהם, אלא אם ברוב גדלותו וצדקתו הגיע לידי מלכות זו. עוד אמרו חז"ל: 'אמרו ליה: מנא לך, דרבנן איקרו מלכים? אמר להו דכתיב: "בִּי מְלָכִים יִמְלֹכוּ" (משלי ח טו) (גיטין סב:). כי הגבורים המושלים ביצרם הם המלכים האמיתיים, לא לזה נקרא מלך, היושב על כסא המלוכה ועבד נרצע הוא לכל כח המתעורר בו, עבד לכל אלה שהוא זקוק לעזרתם, אלא זהו מלך: המושל על עצמו ומתוך כך "וּמְלֹכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה" (תהילים קג ט).

ואיתא עוד במדרש רבה: 'אמר ר' שמעון בן גמליאל: "יוסף משלו נתנו לו; פיו שלא נשק בעבירה 'נִעַל פִּיךָ יִשָּׁק כָּל עַמִּי" (מא מ). גופו שלא נגע בעבירה "וְנִלְבַּשׁ אֹתוֹ בְּגָדֵי שֵׁשׁ". צוארו שלא הרכין לעבירה "וְנִשֵּׁם רִבְדֵי הַזָּהָב עַל צְנָאוֹרוֹ". ידיו שלא משמשו בעבירה "וְנִסַּר פְּרָעָה אֶת טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתֵּן אֹתָהּ עַל יַד יוֹסֵף" (מא מב). רגליו שלא פסעו בעבירה ייתון וירכבו על קרוכין "וְיִרְכַּב אֹתוֹ בְּמִרְכַּבַּת הַמִּשְׁנָה אֲשֶׁר לֹ". מחשבה שלא חשבה בעבירה תבא ותקרא חכמה "וְיִקְרָאוּ לְפָנָיו אַבְרָהָם" (מא מג) אב בחכמה ורך בשנים' (בראשית רבה צ ג). גבורת הדעת ואמיצות הלב שבהם משל יוסף בכל אבריו, אלו הם גווי המלוכה שהיו נכרים בו.

זאת לא היתה מתנה מפרעה אלא מעלות נפשו הם שנתנו לו כבוד ומלוכה, כי לו נאה, כי לו יאה, אבל לא לזאת חיכה יוסף ולא לזאת היתה מטרתו, לא לזה שמר אביו וציפה ולא על זה קנאו בו אחיו, מלכותו היא מלכות נכונה, מלכות מקורית מלכות על עצמו, התרוממות על סביבתו "וּלְקַדְקֵד נְזִיר אֲחִיו" (מט כו) ומזה זכה למלכות העתידה; מלכותו של משיח בן יוסף.

ולא על חנם ספר יוסף הצדיק לאחיו את חלומותיו, לא בכדי אמר: "שְׁמַעוּ נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חִלְמָתִי", האם התפאר לפניהם? לא לשם התפארות סיפר לפניהם את חלומותיו, אלא להיפך מתוך ענוה ומתוך אהבה לאחיו, אמר להם: "שְׁמַעוּ נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חִלְמָתִי", הטו אזניכם ושמעו; כי לי ניתנה המלוכה, לי הקטן שבכם, הרי שחסרה לכם מעלת המלוכה, תקנו נא עצמכם, קשטו מעשיכם למען לא תרדו חס וחלילה ממעלת המלוכה. ולא צרה עינו בם מן ההתחרות כי אין 'מְלָכוֹת נֹגְעַת בַּחֲבֵרָתָהּ' (ברכות מח:). כי אין מלוכה זו צריכה לנתינים ועבדים, מלכות היא, גם בלי עם. ומי יתן והיה כך, כל עם ה' מלכים.

ונפלאים הם דברי המדרש ומובנים הם לפי דברינו וז"ל: "וַיִּחְלֵם יוֹסֵף חֲלוֹם... וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שְׁמַעוּ נָא" (לו ה ו) אמר: "כך יהיו הנביאים מוכיחין אתכם" "שְׁמַעוּ נָא אֶת אֲשֶׁר ה' אָמַר" (מיכה ו א). "וַיִּסְפָּר אֶל אָבִיו וְאֶל אָחָיו וַיִּגְעַר בּוֹ אָבִיו" (לו י) אמר הקב"ה: "כך תהיו גוערים בנביאכם" שנאמר: "וְעַתָּה לָמָּה לֹא גַעַרְתָּ בְּיַרְמְיָהוּ הָעֵצָתִי" (ירמיה כט כז) (בראשית רבה פד יא).

הרי שהקב"ה כביכול מעיד על יוסף הצדיק שלא מתוך התפארות דבר אליהם, אלא בלשון הנביאים הוכיח אותם, צר היה לו מדוע לא יגיעו גם הם למדרגה זו שהוא הגיע אליה, 'כך יהיו הנביאים מוכיחין אתכם'. ויעקב אבינו בראותו כי דבריו לא יועילו ואין כדאי שיוכיחם "וַיִּגְעַר בּוֹ אָבִיו" אבל לא שבאמת היו דבריו ראויים לגערה, הקב"ה מעיד: ש'כך תהיו גוערים בנביאכם', גערה בנביא המוכיח מלב מלא אהבה היא זאת. כך ביארו לנו חז"ל וכך האירו את ענינו לדעת את מעשה יוסף ואחיו.

'ישיבה' תעודתה להוציא מקרבה מנהיגי הדור, מעטים המה בדורנו הראויים להיות מושלים בעצמם, נעלים על סביבתם ותקיפים בדעתם שהם גווי המלוכה ומאין יבואו אלו המושלים ביצרם ובסביבתם אם לא ממקום התורה והדעת וכל אחד אם רק ירצה יכול להשתלם ולהתעלות למדרגה זו, אבל זה אפשר רק אם בהיותו בישיבה ישתדל למשול בעצמו ולמלא את החובות המוטלות על בן ישיבה ואם חס וחלילה יחסר מזה, אות היא כי אין בכחו למשול ברוחו ולמלא את תפקידו על פי הכרתו וחובתו והיאך יוכל להיות מנהיג את האחרים? אי לזאת משלו על כוחותיכם המפריעים אתכם מעבודת ה' ואז תשתלמו להיות מנהיגי הדור. 'מֵאֵן מַלְכֵי רַבְנָן'!. (שעורי דעת ח"ג א). ■

מוסר

"ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו"

'כשיבא הקב"ה ויוכיח כל אחד ואחד לפי מה שהוא'. מהי כונת המדרש?

אתם משך רבע שעה והם גילו חשק רב והתלהבו. אחרי רבע שעה אמר להם: 'תלמידי, חשבתי שמחמת שהיום הוא יום צום אין בכם כח. עכשיו אני רואה שאינכם תשושים גם ביום זה. עכשיו הביאו הגמרות ונלמד'. התלמידים שנותרו ללא תירוץ, נאלצו להראות כוחם גם בלמוד התורה.

והנמשל: הקב"ה דאג שגם קדושת הנפש, זה למוד התורה, יעשה דרך הפה, המקום שלתוכו אנחנו נותנים את המזון לגוף. אחרי ההתלהבות שאנו מגלים בהבאת המזון לגוף, כבר לא נוכל להתחמק מהאוכל לנפש, מלמוד התורה ואם חלילה כן הקב"ה יוכיח אותנו לפי מה שאנחנו.

ומסיים ה'בן איש חי' ואומר: שזהו גם ההסבר לדברי חכמים: **ש'אין קידוש, אלא במקום סעודה'** (פסחים קא.). האדם חייב לקדש את עצמו באותו מקום שבו הוא סועד. כלומר: ללמוד תורה בפה מלא. ■

הוא חלק אלוך ממעל ואם האדם יקלקל חלק זה, יתחשבנו איתו לפי מה שהיתה מעלת חלקו לפני שנטמאה על ידו.

ומוסיף ה'בן איש חי' להבהיר את דבריו: הקב"ה נתן מזון לגוף באכילה ובשתיה ולנפש מזון בצורת תורה. וכמו שהאדם מתנהג בצרכי הגוף בחשק רב ובמרץ, כך צריך להתעסק עם אוכל הנפש - זו התורה. אם הוא לא ינהג בשני אלה באופן שוה יוכיחו אותו לפי מה שעשה, כלומר: **'לפי מה שהוא'**.

והוא ממשיל משל: משל לתלמיד חכם שהיו לו תלמידים שלמד אתם תורה. ביום עשרה בטבת, שהוא יום תענית צבור, התלמידים באו ללמוד בעל כרחם בלא חשק. כשראה זאת רבם הרגיש שבגלל מורא ממנו באו. ואחר שישבו, קודם שהתחיל ללמוד אתם, אמר להם כי ברצונו לשחק אתם במשחק ושאל מי מהתלמידים מכיר את אותו המשחק? כולם כמוכן השיבו בשמחה רבה כי הם מכירים. התחיל לשחק

המדרש אומר: **'יוסף קטנן של שבטים היה ולא היו יכולים לעמוד בתוכחתו, הדה הוא דכתיב: 'ולא יכלו אחיו לענות אתו כי נבהלו מפניו', לכשיבא הקב"ה ויוכיח כל אחד ואחד לפי מה שהוא שנאמר: 'אוכיחך ואערכה לעיניך' (תהלים נ כא) על אחת כמה וכמה' (בראשית רבה צג י).**

מה כונת המדרש כשאומר: **'לפי מה שהוא'**? ה'בן איש חי' בספרו 'אדרת אליהו' מסביר: שידוע שעונותיו של אדם כתובים על מצחו וכמו שנאמר: **'ותהי עונתם על עצמותם'** (יחזקאל לב כז). לפי זה כונת המדרש לומר שלעתיד לבוא, ביום הדין, לא יהיה צריך הקב"ה לעדים ואפילו את פנקס החשבון לא יצטרך לפתוח אלא ידון את האדם **'לפי מה שהוא'** לפי מה שרשום על מצחו. האדם עצמו יעיד על מעשיו. ועוד הסבר נותן ה'בן איש חי': **'לפי מה שהוא'** הכונה לפי מה שהיתה מעלתו בעולם העליון מקודם, שהרי כל אחד מישראל

עתים וזמנים

שלשה צומות בשבוע אחד

שלש פורענויות בזה אחר זה: ה' ט' וי' בטבת

משל למה הדבר דומה? לארי שניצוד וכלאוהו בסוגר. קודם שנכלא היו הכל יראים מפניו ובורחים, עכשיו הכל מציצים בו ואומרים: 'היכן גבורתו של זה?' כך התורה, כל זמן שהיא נתונה ביד ישראל ומתפרשת על ידי חכמיו כלשונה, לשון הקדש, הכל חרדים מפניה ומתיראים להטיל בה דופי. אפילו בן נכר שחשקה נפשו בתורה, לא היה לו מגע עמה עד שנכנס תחילה תחת כנפי השכינה ומדבר בלשון הקדש ומבין טעמי תורה. כיון שתרגמו את התורה ליוונית, כאילו ניטלה יראתה ממנה וכל הרוצה בא ומציץ בה וכל הרוצה לפגום בא ופוגם.

במאמרם: 'החושך בא לעולם שלשה ימים' ראו רמז לכך שאחרי חשכת היום הזה, יום ח' בטבת, כבר יש שלשה ימים רצופים של חשכה בחדש זה, ח' ט' וי' בטבת שכולם חלים בשבוע הבא. ■

נתן הקדוש ברוך הוא בלב כל אחד ואחד עצה והסכימו כולן לדעת אחת וכתבו לו; **'אלקים ברא בראשית' 'אעשה אדם בצלם ובדמות' 'יכל ביום הששי' וכו' (מגילה ט).** למרות הנס הגדול, שהכל ראו ביום זה כי הקב"ה שומר את כל צעדיהם של חכמיו אמרו חז"ל במגילת 'תענית'; כי בח' בטבת שבו נכתבה התורה ביוונית החושך בא לעולם שלשה ימים.

שלש תעניות המסמלות שלש פורענויות שבאו על ישראל, יחולו בשבוע הבא בזה אחר זה והם קבעו לדורות את חדש טבת כחדש של צער. הידוע שבהם הוא י' בטבת, היום שבו הטיל נבוכדנצר מלך בבל מצור על ירושלים, שנמשך שלש שנים. בט' בטבת הסתלקו עזרא ונחמיה שהעלו את ישראל מבבל ודאגו לכל צרכיהם וחשכו עיני ישראל שבאותו הדור.

בח' בטבת תורגמה התורה ליוונית על פי גזירת תלמי המלך. חכמי ישראל מעידים: שהיה אותו היום קשה לישראל כיום שנעשה העגל. מסופר במסכת מגילה: **'דתניא; מעשה בתלמי המלך שכינס שבעים ושנים זקנים והכניסן בשבעים ושנים בתים ולא גילה להם על מה כינסן ונכנס אצל כל אחד ואחד ואמר להם: 'כתבו לי תורת משה רבכם'.**

פרשת 'ויגש'

"וּלְבַנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְחֲמֵשׁ חֲלִפֹת שִׁמְלֹת"

מספר החליפות ששלח יעקב לאחיו ומנין המנחות ששלח ליעקב עולים כל אחד למנין ש"י

פנינים לפרשה

"כִּי עֲבַדְךָ עָרַב אֶת הַנְּעָר מֵעַם אֲבִי לְאָמֹר אִם לֹא אָבִיאֲנִי אֵלֶיךָ וְחֲטָאתִי לְאָבִי כָּל הַיָּמִים" (מד לב)

כתבו רבנו אפרים והרוקח ז"ל: י"ט פעמים קראו השבטים את עצמם בתואר 'עבדים' בפרשה זו וכנגד כך יצאו מאפרים שהיה בנו של יוסף י"ט מלכים שמלכו על כל שבטי ישראל.

"וְעַתָּה לֹא אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הִנֵּה כִּי הָאֱלֹקִים נִישְׁמָנִי לְאֵב לְפָרְעָה וּלְאֶדְוִן לְכָל בֵּיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם" (מה ח)

כתב רבינו אפרים ז"ל: שלש פעמים הוזכר לשון שליחות בזה; "כִּי לְמַחֲרָה שְׁלַחְנִי אֲלֵיכֶם" (ה) "וַיִּשְׁלַחְנִי אֲלֵיכֶם לְפָנֶיכֶם" (ז) "לֹא אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם" והוא כנגד ג' דיבות שהביא יוסף עליהם, א) שהיו אוכלין אבר מן החי. ב) מזלזלין בבני השפחות. ג) וחשודין על העריות. וכנגדן נמכר יוסף ג' פעמים; ישמעלים, מדנים, מצרים. וכן השתחוו לו אחיו ג' פעמים כמו שנאמר: "וַיִּשְׁתַּחֲוּ לוֹ אַפִּים אַרְצָה" (ו מב) ונאמר: "וַיִּשְׁתַּחֲוּ לוֹ אַרְצָה" (מג כו) ונאמר: "וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲוּ" (כח). וכנגד זה הושמו האחים על ידו ג' ימים במשמר.

"לְכֻלָּם נָתַן לְאִישׁ חֲלִפֹת שִׁמְלֹת וּלְבַנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְחֲמֵשׁ חֲלִפֹת שִׁמְלֹת" (מה כב)

כתב רבינו אפרים ז"ל: לבאר מדוע נתן לו "שלוש מאות כסף וחמש חליפות", כי מעוט "חליפות" הוא שתיים. נמצא "וְחֲמֵשׁ

הָרְגוּ הַיְהוּדִים וְאָבָד חֲמֵשׁ מֵאוֹת אִישׁ" (אסתר ט ו). ועוד רמז שמרדכי שהוא מזרעו יצא מאת המלך לבוש בחמשה לבושי מלכות, שנאמר: "וּמִרְהָכִי יֵצֵא מִלְּפָנֵי הַמֶּלֶךְ בְּלְבוּשׁ מַלְכוּת תְּכֵלֶת וְחֹר וְעֲטֹרַת זָהָב גְּדוּלָה וְתַכְרִיף בִּזְיֹן וְאַרְגָּמָן" (אסתר ח טו).

עוד הביא בשם החסיד ז"ל לבאר טעם נתינת "שלוש מאות כסף", כי אמרו חז"ל: "אמר רבי יהושע בן לוי: "המוכר עבדו לעובד כוכבים, קונסין אותו עד עשרה בדמיו" (גיטין מד.).

והתורה אמרה שדמי עבד הוא שלשים כסף; "אם עבד יגח השור או אמה כסף שלשים שקלים יתן לאדניו" (שמות כא לב) לכך קנס לכל אחיו שהיו עשרה שהשתתפו במכירתו שלשים כסף, נמצא סך הכל "שלוש מאות כסף". וקנסם בזה שלא נתן להם השלשים כסף ואת כל "שלוש מאות כסף" "וּלְבַנְיָמִן נָתַן" שלא היה שותף במכירתו.

"וּלְאָבִיו שָׁלַח כְּזֹאת עֲשָׂרָה חֲמִירִים נְשֵׂאִים מְטוֹב מִצְרַיִם וְעֶשֶׂר אֲתַנְתַּנְּשֵׂאת בָּר וְלַחֵם וּמְזוֹן וְלְאָבִיו לְדָרֶךְ" (מה כג)

מה ביאורה של התיבה "כזאת"? היה לו לכתוב: "וּלְאָבִיו שָׁלַח... עֲשָׂרָה חֲמִירִים". כתב בזה רבינו אפרים ז"ל: שבא לרמז שבמנחה ששלח יוסף ליעקב אביו נמצא גם כן מספר ש"י כדרך שנתן לבנימין, כיצד? "עֲשָׂרָה חֲמִירִים" וְעֶשֶׂר אֲתַנְתַּנְּשֵׂאת הרי יחד עשרים. "בָּר וְלַחֵם וּמְזוֹן" סופי התיבות; ר. מ. נ. עולים למנין ר"צ כלומר: מאתים ותשעים. צרף אליהם את "עֲשָׂרָה חֲמִירִים" וְעֶשֶׂר אֲתַנְתַּנְּשֵׂאת הרי יחד שלש מאות ועשר כמנין ש"י.

"וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל אֲשֶׁר לוֹ וַיָּבֵא בְּאֵרָה שֶׁבַע נְיֻזָּבַח וְכַחֲסִים לְאֵלֵי אָבִיו יִצְחָק" (מו א)

חֲלִפֹת" היינו: חמש פעמים שתיים, וזהו יחד 'עשר חליפות'. נמצא הכל ביחד כמנין ש"י - ש' "שלוש מאות כסף וי" - 'עשר חליפות'. ומעתה כיון שאמרו חז"ל במסכת 'סוטה': 'תניא; היה ראוי יוסף לצאת ממנו י"ב שבטים, כדרך שיצאו מיעקב אביו... ואעפ"כ יצאו מבנימין אחיו. וכולן נקראו על שמו, שנאמר: "וּבְנֵי בְנֵימִן פָּלַע וְכָכַר וְאֲשָׁבֵל גְּרָא וְנַעֲמָן אַחִי וְרֵאשׁ מִפִּים וְחַפִּים וְאָרֶךְ" (מו כא) 'סוטה לו:'. וכשתקח למנין ראשי התיבות של בנימין ועשרת בניו "בְנֵימִן. פָּלַע, כָּכַר, אֲשָׁבֵל, גְּרָא, נַעֲמָן, אַחִי, רֵאשׁ, מִפִּים, חַפִּים, אָרֶךְ" יעלה מספרם למנין מדויק של ש"י, (בבבאגנארמחא = ש"י).

ועוד טעם כתב, על פי מה שאמרו במדרש: 'אמר יוסף לבנימין: אני ואתה בני רחל'. ותיבות: 'בני רחל' עולים למנין ש' ו-י' חליפות היו לעשרת בניו שקראן על שם מכירתו. אמר לו הקב"ה ליוסף: אתה נתת לבנימין אחיך ש"י לפי שהיה חביב בעיניך יותר משאר אחיך, חייך באותה מידה אתנהג עם אוהבי וכל מי שהוא חביב לפני אתן לו ש"י עולמות, שנאמר: "לְהַנְחִיל אֲהַבִּי יִשׁ" (משלי ח כא). וזהו שאמר הכתוב בתהילים: "רַעְיָה יִשְׂרָאֵל הָאֲזִינָה נְהַג כְּצֵאֵן יוֹסֵף" (תהילים פ ב).

עוד נמצא כתוב בו: "שלוש מאות כסף" שנתן לו רמז בזה שעתידין בני ישראל להרוג ע"י מרדכי שהיה מזרעו; "וַיְהִי־גֹו כְּשׁוֹשֵׁן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אִישׁ" (אסתר ט טו). ומה שנתן לו חמש חליפות רמז שיהרגו עוד ביום הנוסף "וּכְשׁוֹשֵׁן הַכִּיָּרָה

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

אמר הכתוב בשיר השירים: "כִּלְךָ יִפְהַר רַעֲיָתִי וּמוֹם אֵין בְּךָ" (ד ז). "כִּלְךָ" בגימטריא ע', אותם שבעים שירדו למצרים ויצאו מהם כלל ישראל.

"נִיתָם הַפֶּסֶף מֵאַרְצָן מִצְרַיִם וּמֵאַרְצָן כְּנַעַן וַיָּבֵאוּ כָּל מִצְרַיִם אֶל יוֹסֵף לְאֹמֶר הִבֵּה לָנוּ לֶחֶם וְלָמָּה נָמוֹת נִגְדָּךְ כִּי אָפֶס כֶּסֶף" (מז טו)

כאן נאמר הלשון: "וְלָמָּה נָמוֹת נִגְדָּךְ" ואילו בהמשך נאמר הלשון: "לָמָּה נָמוֹת לְעֵינֶיךָ" (פסוק יט). וצריך ביאור פשר שנוי הלשון.

ומבאר בזה הנצי"ב בספרו 'העמק דבר': שכאן היה להם מקנה וממילא אמרו: "וְלָמָּה נָמוֹת נִגְדָּךְ" היינו: מרחוק, מעט מעט. אבל להלן כאשר תם גם הכסף וגם הבהמה, אמרו: "לְעֵינֶיךָ" כלומר: לידך ממש.

"וַיֹּאמְרוּ הַחֵיתָנוּ נִמְצָא חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנָי וְהֵינּוּ עֹבְדִים לְפָרְעָה" (מז כה)

כתב רבנו אפרים ז"ל: "וַיֹּאמְרוּ הַחֵיתָנוּ" בגימטריא: 'חיים עולם הזה וחיים לעולם הבא' וכמבואר ב'בראשית רבה': 'רבי שמואל בר נחמן אמר: 'חיייתנו אין כתיב כאן, אלא: 'הַחֵיתָנוּ' נתת לנו חיים בעוה"ז וחיים בעוה"ב" (צ ו). ומכאן רמז למה שאחז"ל במסכת 'נזיר': 'והאמר רב יהודה אמר רב: 'לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות אפילו שלא לשמן שמתוך שלא לשמן בא לשמן" (כג:). שהרי לכתחילה לא מלו אלא מפני הכרח הרעב ולבסוף אמרו לו: "הַחֵיתָנוּ" 'לעולם הבא'.

היו ל"ב, (ורק יוכבד השלימה למנין ל"ג לדעת רבותינו. ולדעת הזוה"ק, יעקב עצמו השלים. ועיין בבעה"ת) ואילו בני זלפה שפחתה היה החצי והוא ט"ז. בני רחל היו י"ד ואילו בני בלהה שפחתה היו ז', עי"ש.

ויש להוסיף בזה מה שנאמר בפרשת 'וירא': "וַיַּגֵּד לְאַבְרָהָם לְאֹמֶר הִנֵּה יִלְדָּה מִלְּךָ גַם הוּא בְּנִים לְנַחֲוֹר אַחִיךָ" (כב כ). והביא רש"י: "גַם הוּא" - 'אף היא השוותה משפחותיה, למשפחות אברהם, י"ב. מה אברהם, י"ב שבטים שיצאו מיעקב; ח' בני הגבירות וד' בני שפחות. אף אלו; ח' בני גבירות וד' בני פלגש' (רש"י כב כ).

"וַיִּבְנֶי יוֹסֵף אֲשֶׁר יָלַד לוֹ בְּמִצְרַיִם נֶפֶשׁ שָׁנַיִם כָּל הַנֶּפֶשׁ לְבֵית יַעֲקֹב הַבָּאָה מִצְרַיִמָּה שְׁבַעִים" (מז כז)

באלו שמות השבעים נפש הוזכרו כל אותיות הא"ב פרט לאות ט' שלא נזכרה בהם כלל. כי אחרי רד"ו שנים קבלו את עשרת הדברות שלא נזכר בהם גם כן האות ט'. ולכך נזכר בתהילים במזמור כ': "עֵנֶךָ ה' בְּיוֹם צָרָה" (ב) עד "עֵנֶנּוּ בְּיוֹם קָרָאנוּ" (י) ששים ושבע תיבות כמנין ששים ושבע הזכרים שבאו מצרימה ושלוש התיבות; "לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדָוִד" (א) הם כנגד ג' הנקבות 'דינה סרח ויוכבד' ובוה המזמור (כ) גם כן לא נזכר האות ט'.

וכל זה למה, מפני שהיו זהירים בבני ט' מדות המבוארים במסכת 'נדרים': 'אמר רבי לוי: 'אלו בני תשע מדות; בני אסנת' משגע'ח. בני אימה, בני אנוסה, בני שנואה, בני נידוי, בני תמורה, בני מריבה, בני שכרות, בני גרושת הלב, בני ערבוּבֵיא, בני חצופה' (דף כ:). ועליהם

ובהמשך כתוב: "וַיֵּשְׂאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת יַעֲקֹב אֲבִיהֶם וְאֶת טַפָּם וְאֶת נְשֵׂיהֶם בְּעֶגְלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח פְּרַעֲה לְשֵׂאת אֹתוֹ" (מו ה). ויש לתמוה, למה כאן (מו א) לא נזכר שנסעו עם העגלות?

ומובא בשם המהרי"ל דיסקין זצ"ל לבאר: שנסיעתו כאן היא מה שנסע תחילה לבאר שבע, לזבווח זבחים ולדעת, אם רצון ה' שירד למצרים, או לא. וכיון שעדיין היה מסופק אם ירד למצרים, לא רצה להשתמש עם העגלות של פרעה, שהרי פרעה נתנן להם רק על מנת שיבואו למצרים. ורק אחרי שהקב"ה ציוה אותו לרדת למצרים, שוב יכול היה ליסע עם העגלות הללו ואז הוזכר שנסע "בְּעֶגְלוֹת אֲשֶׁר שָׁלַח פְּרַעֲה".

"וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמֵרַת הַלַּיְלָה וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הַנְּנִי" (מו ב)

יש טעם פסק בין התיבות "יעקב יעקב". כתב בזה רבינו אפרים ז"ל: לפי שעד עתה היה יעקב במצב של דאבון ואנחות ומעתה שיפסק הדאגה, יקרא יעקב בשמחה ופנים חדשות באו לכאן. ועוד: שאין דור שאין מבני יעקב ביסורין ומשבחים להקב"ה והוגים בתורה יומם ולילה וגולין אחר פרנסתם.

"אֵלֶּה בְּנֵי זִלְפָּה אֲשֶׁר נָתַן לָכֵן לְלֵאָה בְּתוֹ וַתֵּלֶד אֶת אֵלֶּה לְיַעֲקֹב שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה נַפְשׁ" (מו יח)

בספר 'קול אליהו' הביא בשם הגר"א ז"ל: הנה מספר בני האמהות היה כפול ממספר בני השפחות, כל גבירה היה שתי פעמים כמו שפחתה. כי בני לאה

מחשבה אחת של מוסר

כל הקושיות והתמיהות יתורצו באחת

"כמו כן כאשר ישמע העולם את שתי המילים "אני ה'" יתורצו ממילא כל הקושיות והתמיהות שאנו עומדים ומתמיהים על הנהגת העולם, כל מה שהיה לכאורה לפלא בעינינו יתבהר ברגע זה, יתבררו ויתחוררו כל הענינים, עד שיראו כל בשר יחדיו כי יד ה' היא שעשתה הכל לטובתינו".

קושיות רבות, מה זה ועל מה זה, חפשו עצות והאשימו איש את אחיו. וכן בפעם השניה תמהו ושאלו מה זה עשה ה' לנו, עד ששמעו מפי אחיהם את שני התיבות: "אני יוסף!" מיד סרו הקושיות, נפלו התמיהות והספיקות והענין נתבהר להם כל הצורך.

"וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָחָיו אֲנִי יוֹסֵף הַעוֹד אֲבִי חַי וְלֹא יָכֹלוּ אָחָיו לַעֲנֹת אֹתוֹ כִּי נִבְהָלוּ מִפְּנֵיו" (מה ג)
נאמר בפרשה: "וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל אָחָיו אֲנִי יוֹסֵף". הנה במשך כל הזמן מאז באו בפעם הראשונה למצרים לשבור בר יוסף התנכר אליהם חשדם כמרגלים ודבר עמם קשות, שאלו איש את אחיו

רכישת פירות שביעית מעם הארץ

מערכת 'חברותא'

מיוחד ל'גנזי המלך'

שאלה: האם אפשר לקנות פירות הקדושים בקדושת שביעית מעם הארץ?

תשובה: שנינו במסכת 'שביעית', שחכמים אסרו ליתן דמי שביעית לעם הארץ, לפי שאינו יודע כיצד להשתמש בהם כדין ונמצא מכשילו בחלול קדושת שביעית. לפיכך, אסור לקנות פירות שביעית מעם הארץ, כי המעות שנותן לו בעד הפירות נתפסים בקדושת שביעית ונמצא שהקונה נותן דמי שביעית לעם הארץ.

אולם, התירו חכמים לקנות מעם הארץ מעט פירות, בשעור מזון של סעודות, לפי שאנו תולים שלא ישתמש עם הארץ במעות אלו לסחורה, אלא לצורך דבר מאכל ויאכלנו בקדושת שביעית. כל האמור לעיל הוא בפירות שביעית שהופקרו כדינם והמוכר לקט את הפירות באופן המותר. אך פירות שנשמרו באיסור, אסור לקנותם מעם הארץ כלל, אפילו בשעור המועט ביותר.

רש"י ב'סוכה' כתב: 'בשביעית אין

מוסרין דמי פירות... דהתורה אמרה: "לְאֶכְלָהּ" (ויקרא כה ו) ולא לסחורה. שכל פירות שביעית חייבין להתבער בשביעית, הן ודמיהן ולא שיעשה בהם סחורתו להצניע לאחר שביעית ולהעשיר. ועמי הארץ חשודין על כך, לפיכך אין מוסרין להם דמים ליקח מהם כלום בדמים, דקעבר א'ן לַפְנֵי עוֹר לֹא תִתֵּן מְכַשְׁלִים" (ויקרא יט יד) (סוכה לט.).

ובתוספות שם הקשו: 'וקשה, דאם כן לישתרו כל אותן דתנן במסכת 'שביעית' פ"ז שיש להן שביעית ואין להם ביעור ובהדיא פריך בשמעתין; אי הכי לולב אין לו ביעור דמתקיים הוא וקא אסר למסור דמיו לעם הארץ' אם כן, מדוע אסור לקנות מעם הארץ אפילו פירות שאין ביעור נהוג בהם והרי אין כאן עבירה של פירות שביעית לאחר זמן הביעור?

ולכן כתבו: ראיכא איסורא טובא שאין עם הארץ נזהר בהם, כגון שהוא קונה במעות שביעית שקבל מהקונה, בהמה טמאה, עבדים וקרקעות, חלוק וטלית, שאסור לקנותם במעות שביעית.

וב'מאירי' שם כתב: שהחשש הוא שמא עם הארץ יסחור או יצניע אחר הביעור. ומשמע שהבין בדברי רש"י ששני דברים הם; שמא יסחור, או שמא יצניע לאחר הביעור. אך פשוט דברי רש"י נראים כהבנת התוספות, שכל הצנעה לאחר הביעור נחשבת כסחורה. וראה 'כפות תמרים' מה

וכתב ה'מהרש"א': שבהכרח צריך לומר, כי בזה יש חלוק בין מין שכיוצא בו נשמר, למין שכיוצא בו אינו נשמר. ומוכיח זאת מהמשנה המחלקת בין סוגי הפירות והרי אם ראינו ששמר, בכל גוונא אסור ואם ראינו שהפקיר, בכל גוונא מותר. ועל כרחך שהמשנה מדברת בסתמא ולכן, בפירות גינה אנו תולים שהביא מהשמור ובפירות שאינם פירות גינה אנו תולים שהביא מהפקר.

ובתוספות שם הקשו על רש"י: מדוע בסתמא אנו תולים שהביא מהשמור, הרי סתם אדם אינו חשוד על השביעית? ואם מדובר בעם הארץ שהוא חשוד על השביעית, הרי כל דבר יהא אסור לקנות ממנו?

ותירץ ה'כפות תמרים': שכאשר עם הארץ מוכר פירות שרגילים לשמור, איכא רגלים לדבר ששמר גינתו ומערים למכור מעט מעט כדי שלא יחשדוהו. ואף על גב שבוה לחוד הוא עדין לא נעשה חשוד על השביעית, מכל מקום, החמירו חכמים לחשוש שמא שמר גינתו ולכן אסרו לקנות ממנו פירות כדי שלא ישמור שוב על גינתו. ולכן, אם מביא לפנינו גם מין שכיוצא בו נשמר וגם מין שאינו נשמר, הרי את המין שנשמר אסור לקנות ממנו כדי שלא ישמור שוב ואילו את שאינו נשמר מותר לקנות, כיון שאינו חשוד על השביעית.

ומה שכתב רש"י שחכמים אסרו למסור דמי שביעית לעם הארץ שמא יצניענו לאחר הביעור: זה רק טעם מדוע אסרו לקנות הרבה פירות גם במין שאין כיוצא בו נשמר, אך מה שאסרו לקנות מין שכיוצא בו נשמר אפילו מעט, אין זה מחשש שיעשה סחורה בדמים, אלא הוא קנס כדי שלא ישמור שוב.

וב'חזון איש' כתב בשם הרמב"ן על התורה: (י - ה) שחכמים מעיקרא התירו ליקח ממנו 'כדי חייו' רק אם הוא מפקיר פירותיו, אך עם הארץ ששומר פירותיו, לא התירו לקנות ממנו כלל ולא חשו 'כדי חייו'.

אמנם ה'תוספות' שם כתבו בשם 'רבנינו תם': שהאיסור לקנות אפילו כל שהוא מה'משומר' הוא משום שהפירות שנשמרו בשביעית באיסור אסורים באכילה. ■

שישב דעת רש"י.

וכתב רש"י שם: שמזון ג' סעודות מוסרים לו לעם הארץ כדי חייו, דאיכא למימר לסעודת שבת הוא צריך וכיון שהותר ליתן לו בערב שבת, הותר גם ליתן כל ימות השבוע.

עוד כתב רש"י שם: שאם ראה חבר שנתלקטו פירות אלו בשדה המופקר, הואיל ולא ראינוהו חשוד, מותר למסור לו מעט, אבל לא הרבה, שלא תהא עינו צרה להצניען. אבל בלוקח מן המשומר, ששדה זו היתה משומרת בגדר, הרי הוא נחשד לענין שאינו מפקיר לעניים והערמה היא שמוכרן על יד על יד.

ומבואר ברש"י: שיש חלוק בין לוקט משדה הפקר, ללוקט משדה משומרת. אך לא נתבאר ברש"י מה הדין כאשר בא עם הארץ לפנינו עם פירות ולא ראינוהו לוקט כלל, האם אנו תולים שלקט מהפקר, או ממשומר?

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

חוויה שלא תשכח!!!

בר מצווה בכותל אנו מארגנים אתם זוגות

- ✓ תפילה הגיגית עם הזמר משה גיאת בכותל ✓ סיור באתרי קודש בירושלים
- ✓ ארוחת צהרים הגיגית ביד המלך ✓ צילום וידאו ותמונות

לפרטים והזמנות: 050-5367452 / 02-6288388
צפו באתר: WWW.BAR-MITZVAH.ORG

שבת נופש ופיוט עם "אוצרות חיים"

גלאט כשר - משגיח צמוד

בהשתתפות:
* הרב ישראל נח ברגר שליט"א
* הפייטן דוד שלמה שירי שוח'ל

במלון הגליל נתניה
שבת פרשת "ויגש" השבת הקרובה
14-15/12/07 (למנינם)
מס' מקומות מוגבל

- ✓ אוירה רוחנית גבוהה
- ✓ דוד החקיין לילדים
- ✓ הרצאות מרתקות

עונג שבת סביב שולחנות ערוכים

החלה ההרשמה לנופש פורים לפרטים "אוצרות חיים" טלפון:
03-6880091

יעמדו על הברכה

אלרו בן קוסטאנצה ברכה והצלחה	לעילוי נשמת תמרה בת חנה גרו ואלה בת וויה
איתאל שרה בת אילת תזכה לרפואה שלמה בכל אבריה וגידיה	מארקו בן אליהו יזכה לעלות ארצה בהצלחה
גבריאל בן גינה יזכה לזיווג הגון	סטפאנו בן פראנק יזכה לעלות במעלות התורה ויראת שמים
והגי'יה בת אסתר תזכה לרפואה שלמה ולחופה קרובה	אלאונורה בת אדה תזכה לרפואה שלמה בכל אבריה וגידיה
אמצאו בן גינה ברכה והצלחה	אלברטו בן אלאונורה יזכה לזיווג הגון ולבנית בית כשר ונאמן
רפואה שלמה לשמעה בת חממה	אנגילו מרדכי בן לינה בריאות והצלחה בעסקים
פנינה בת נדרה אורה לרפואה שלמה במהרה	רוני סאסי בן מרי מרים רפואה שלמה במהרה

כל המעונין לזכות ולהיות שותף בהפצת **420,000** עמודי התורה של 'גנזי המלך' בכל שבוע, יתרום בכל 500 שקלים לע"נ, רפואה, זיווג, הצלחה, פרנסה, זרע חי וקיים וכו' ויקבל פרסום בקוביה כדלעיל

050-6500666

דרושים

לחברה גדולה ומשגשגת אנשי קשר ורכזים
• מגוון תפקידים
מתאים למורים, מנהלי בית ספר בעלי מקצועות חופשיים ועקרות בית פעילות מחלקה מיוחדת לראשי כולל ואברכים אפשרות גם מהבית

רווחים גבוהים ביותר למתאימים

אפריסום: 050-8741575

רחוב האדמו"ר מקוצק 41 בני ברק

להדר בקודש

למבירה ספרי תורה מהודרים

שנכתבו ע"י סופרים מומחים, וראי שמיום בכתב ספרדי, בית יוסף והאר"י כמו כן ניתן להשיג אצלינו תפילין מהודרים

לפרטים והזמנות נא לפנות לשי
052-80-777-22

ישמח משה

נופשים במלון שלום פלאזה - טבריה

1 שבת תורנית פרשת "ויחי"
חזון ששי עד חוצ"ש יב' - יג' בסבת (21-22/12/07 למנינם)

2 שבת תורנית פרשת "יתרו"
חזון ששי עד חוצ"ש ית' - יט' בשבט (25-26/1/08 למנינם)

עם הרבנים:
• הרב שמשון כהן שליט"א
• הרב אורי יצחק שליט"א

הכנס את הברכה לביתך חוג בית בביתך עם מיטב הרבנים בנושאים המרתקים ביותר

• הרב מרדכי אפרון שליט"א • האחיזה נון בהרשת חלה
• הרב אורי יצחק שליט"א

לפרטים: טל רב קווי 03-6783030

טעמן מביאה לכם מכל העולם...

נחת

מצוינות

טבעיות

טעמן מביאה לכם, מכל העולם, מגוון ענק של מוצרים כדי שאתם תהנו מהאיכות, תתפנקו מהטעם ותרגישו מצוין.

מסורת

טריות

בריאות

✓ כשרות ✓ איכות ✓ מגוון ✓ חדשנות ✓ טעם ✓ ייחודיות

